

**DIREKTYVOS 2014/54/ES IR LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ
 ĮSTATYMO NR. IX-1826 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 IR 13 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
 ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO
 NR. VIII-1605 1,2 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
 PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTŲ
 ATITIKTIES LENTELĖ**

ES teisės akto pavadinimas ir numeris	Lietuvos Respublikos nacionalinio teisės aktų (teisės akto projektų) pavadinimai	Direktyvos perkėlimo ir įgyvendinimo lygis
<p>2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis</p>	<p>Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 pakeitimo įstatymas Nr. XII-2768 (TAR, 2016-11-17, Nr. 26967) (toliau – Įstatymas Nr. XII-2768)</p> <p>Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 ir 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas 1)</p> <p>Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 1, 2 ir 5 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas 2)</p>	
<p><i>2 straipsnis</i> Taikymo sritis 1. Ši direktyva taikoma šiems laisvo darbuotojų judėjimo srities aspektams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 492/2011 1–10 straipsniuose:</p> <p>c) galimybėms naudotis socialinėmis ir mokesčių lengvatomis;</p>	<p>Įstatymo projektas 2 1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „1 straipsnis. Įstatymo paskirtis 1. Šis įstatymas nustato asmenų, kuriems teikiamos važiavimo keleiviniu transportu lengvatos, kategorijas, lengvatų rūšis, išlaidų keleiviniam transportui kompensavimą ir vežėjų išlaidų (negautų pajamų), susijusių su lengvatų taikymu, kompensavimo (atlyginimo) tvarką bei šaltinius. 2. Važiavimo keleiviniu transportu lengvatos, numatytos šiame įstatyme, pagal šio įstatymo nuostatas teikiamos važiuojantiems tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais (2 ir 3 klasės sėdimuose vagonuose, kai keleivio kelionės pradinė ir galinė stotys yra Lietuvos Respublikos teritorijoje), reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams; 2) kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>piliečiams;</p> <p>3) Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečių šeimos nariams, turintiems Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelę;</p> <p>4) užsienio valstybių piliečiams ar asmenims be pilietybės, turintiems leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje;</p> <p>5) užsienio valstybių piliečiams ar asmenims be pilietybės, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje.</p> <p>3. Šiame įstatyme numatytos lengvatos netaikomos važiuojantiems tarptautinio reguliaraus susisiekimo autobusais, lengvaisiais automobiliais taksi ir maršrutiniais taksi.</p> <p>4. Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečiams bei jų šeimos nariams, studijuojantiems Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės valstybių aukštosiose mokyklose, teikiamos tokios pačios važiavimo keleiviniu transportu lengvatos kaip ir Lietuvos aukštųjų mokyklų studentams.</p> <p>5. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.“</p> <p>2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p>1. Europos Sąjungos valstybės narės ir Europos ekonominės erdvės valstybės piliečio šeimos nariai – sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, tiesioginiai palikuonys, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, įskaitant sutuoktinio arba asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, tiesioginius palikuonis, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės piliečio, sutuoktinio ar asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, išlaikomi giminaičiai pagal tiesiąją</p>	
--	--	--

	<p>aukštutinę liniją. <...>.“</p> <p>3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 5 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „3. Teisę įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolimojo arba vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais bilietą su 50 procentų nuolaida turi aukštųjų mokyklų studentai, studijuojantys pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečiai bei jų šeimos nariai, studijuojantys Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės valstybių aukštosiose mokyklose pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, taip pat mokiniai, kurie mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu.“</p> <p>2. Pakeisti 5 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip: „6. Aukštųjų mokyklų studentai, studijuojantys pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečiai bei jų šeimos nariai, studijuojantys Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės valstybių aukštosiose mokyklose pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, vaikai nuo 7 iki 8 metų, mokiniai, kurie mokosi mokyklose pagal bendrojo ugdymo programas (išskyrus pilnamečius asmenis, kurie mokosi pagal suaugusiųjų pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas) grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu ir pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu, pagal formaliojo profesinio mokymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu ir pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo</p>	
--	--	--

	<p>proceso organizavimo būdu, ir mokyklų, vykdančių specializuoto ugdymo krypties programas, mokiniai turi teisę įsigyti važiavimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais bilietą su šiomis nuolaidomis:</p> <p>1) terminuotą vardinį važiavimo bilietą – su 80 procentų nuolaida;</p> <p>2) vienkartinį važiavimo bilietą – su 50 procentų nuolaida.“</p>	
<p><i>4 straipsnis</i></p> <p>Vienodo požiūrio skatinimo ir paramos Sąjungos darbuotojams ir jų šeimos nariams įstaigos</p> <p>2. Valstybės narės užtikrina, kad tų įstaigų kompetencija apimtų šiuos aspektus:</p> <p>a) nepriklausomos teisinės ir (arba) kitokios pagalbos teikimą Sąjungos darbuotojams ir jų šeimų nariams arba tokios pagalbos teikimo užtikrinimą, nedarant poveikio jų teisėms bei 3 straipsnyje nurodytų asociacijų, organizacijų ir kitų juridinių asmenų teisėms;</p> <p>b) veikimą kaip ryšių palaikymo punktą, lygiavertis ryšių palaikymo punktams kitose valstybėse narėse, siekiant bendradarbiauti ir keistis atitinkama informacija;</p> <p>c) nepriklausomų tyrimų ir studijų, susijusių su nepagrįstais Sąjungos darbuotojų ir jų šeimos narių laisvo judėjimo teisės apribojimais ir kliūtimis arba jų diskriminacija dėl pilietybės, atlikimą ar užsakymą;</p> <p>d) užtikrinimą, kad būtų skelbiamos nepriklausomos ataskaitos, ir rekomendacijų visais klausimais, susijusiais su tokiais apribojimais ir kliūtimis arba diskriminacija, rengimą;</p> <p>Taikant pirmos pastraipos a punktą, kai įstaigos teikia pagalbą teisinių procedūrų metu, tokia pagalba turi būti nemokama tiems asmenims, kurie neturi pakankamų išteklių, laikantis nacionalinės teisės ar praktikos.</p>	<p>Įstatymo projektas 1</p> <p>1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p>1. Diskriminacija – tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.</p> <p>2. Etosas – tikėjimo, vertybių, moralinių nuostatų ir tradicijų visuma, lemianti asmens arba asmenų grupės elgesį ar elgesio normas.</p> <p>3. Lygios galimybės – tarptautiniuose žmogaus ir piliečių teisių dokumentuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtintų žmogaus teisių įgyvendinimas nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.</p> <p>4. Netiesioginė diskriminacija – veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent ši veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>5. Pilietybė – Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečių bei jų šeimos narių pilietybė. Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės piliečio šeimos nariais laikomi sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, tiesioginiai palikuonys, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, įskaitant sutuoktinio arba asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, tiesioginius palikuonis, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės piliečio, sutuoktinio ar asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, išlaikomi giminaičiai pagal tiesiąją aukštutinę liniją.</p> <p>6. Priekabiavimas – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.</p> <p>7. Socialinė padėtis – fizinio asmens įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos mokslo ir studijų institucijose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir (arba) kiti su asmens finansine (ekonomine) padėtimi susiję veiksniai.</p> <p>8. Tiesioginė diskriminacija – elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) įstatymų nustatytus apribojimus dėl amžiaus, kai tai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis; 2) įstatymų nustatytą reikalavimą mokėti 	
--	--	--

	<p>valstybinę kalbą;</p> <p>3) įstatymų nustatytais atvejais draudimą dalyvauti politinėje veikloje;</p> <p>4) įstatymų nustatytas dėl pilietybės taikomas skirtingas teises;</p> <p>5) įstatymų nustatytas specialias priemones sveikatos apsaugos, darbuotojų saugos, užimtumo, darbo rinkos srityje, siekiant sukurti ir taikyti integraciją į darbo aplinką garantuojančias ir skatinančias sąlygas bei galimybes;</p> <p>6) įstatymų nustatytas specialias laikinas priemones, taikomas siekiant užtikrinti lygybę ir užkirsti kelią lygių galimybių pažeidimui lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu;</p> <p>7) kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas;</p> <p>8) kai ribojimų, specialių reikalavimų arba tam tikrų sąlygų dėl asmens socialinės padėties teisinį reguliavimą pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis;</p> <p>9) atskirų sporto varžybų neįgaliesiems rengimą.</p> <p>9. Nurodymas diskriminuoti asmenį lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu laikomas diskriminacija, apibrėžtas šio straipsnio 4 ir 8 dalyse.“</p> <p>Įstatymas Nr. XII-2768 1 straipsnis. Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 nauja redakcija Pakeisti Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymą Nr. IX-1826 ir jį išdėstyti taip: (...) „17 straipsnis. Lygių galimybių kontrolieriaus kompetencija 1. Lygių galimybių kontrolierius,</p>	
--	--	--

	<p>vadovaudamasis teisėtumo, nešališkumo ir teisingumo principais, šio įstatymo nustatyta tvarka tiria skundus, atlieka tyrimus savo iniciatyva ir teikia konsultacijas dėl paklausimų.</p> <p>2. Lygių galimybių kontrolierius atlieka nepriklausomus tyrimus, susijusius su diskriminacijos atvejais, ir nepriklausomas diskriminacijos padėties apžvalgas, skelbia nepriklausomas ataskaitas, teikia išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, taip pat pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl teisės aktų tobulinimo ir lygių teisių įgyvendinimo politikos prioritetų, vykdo prevencinę ir švietėjišką veiklą, lygių galimybių užtikrinimo sklaidą.</p> <p>3. Lygių galimybių kontrolierius keičiasi turima informacija su kitomis Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis ir įstaigomis, tarptautinėmis organizacijomis.“</p> <p><i>Komentaras: Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, kaip iš valstybės biudžeto lėšų išlaikoma institucija, teikia konsultacijas ir tiria skundus dėl diskriminavimo nemokamai.</i></p>	
<p><i>8 straipsnis</i></p> <p>Perkėlimas į nacionalinę teisę</p> <p>1.Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2016 m. gegužės 21 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą.</p> <p>Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.</p>	<p>Įstatymo projektas 1</p> <p>11 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas</p> <p>Papildyti įstatymo priedą 5 dalimi: „5. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis (OL 2014 L 128, p. 8).“</p> <p>12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas</p> <p>Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.</p> <p>Įstatymo projektas 2</p> <p>4 straipsnis. Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo papildymas priedu</p> <p>Papildyti įstatymą priedu:</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>„Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI</p> <p>1. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis (OL 2014 L 128, p. 8).“</p> <p>5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas</p> <p>1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.</p> <p>2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2017 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.</p>	
--	--	--